

Danuta Seroka

WŁOŚNICA W 1999 ROKU

W opracowaniu wykorzystano dane sprawozdawcze zawarte w formularzu Mz-56 oraz informacje z dochodzeń epidemiologicznych w ogniskach włośnicy, nadesłane przez Wojewódzkie Stacje Sanitarно-Epidemiologiczne.

W Polsce w 1999 roku zarejestrowano łącznie 263 przypadki włośnicy, zlokalizowane w 7 województwach (tab. I). Była to najwyższa liczba zachorowań w ciągu ostatnich pięciu lat (33 przyp. w 1998 r., 20 - 1997 r., 41 - 1996 r., 90 - 1995 r.).

Tabela I. Włośnica ludzi w Polsce w 1999 roku wg województw i kwartału. Rejestracja zachorowań w formularzu Mz-56

Table I. Human Trichinellosis in Poland in 1999 by province and quarter

Województwo	Liczba zachorowań				Razem
	I	II	III	IV	
Kujawsko-pomorskie	-	12	-	176	188
Lubuskie	-	2	-	10	12
Mazowieckie	-	10	17	3	30
Podlaskie	-	1	3	16	20
Pomorskie	-	-	2	-	2
Warmińsko-mazurskie	-	-	6	-	6
Zachodniopomorskie	-	-	-	5	5
Razem	-	25	28	210	263

Zachorowania na włośnicę występują przeważnie na przełomie IV i I kwartału następnego roku ze względu na przygotowanie mięsa i wędlin na okres świąteczno-noroczny.

W czwartym kwartale 1999 roku w województwie kujawsko-pomorskim, zachorowało 176 osób (spośród 200 narażonych). Spożyły one kiełbasę, sporządzoną z mięsa dzika, które nie było badane na obecność włośni.

W 1999 roku nie było zgonów ludzi na włośnicę; przeważały objawy poronne, lekkie i średnio-ciężkie (tab. II).

W diagnostyce zachorowań wykonywano badanie spożytego pokarmu na obecność włośni, morfologię krwi chorego oraz badanie serologiczne.

Szczegółowe dane o źródłach zakażenia w 1999 roku zawiera tabela III.

W latach 1992-1999 stwierdzono w Polsce 91 ognisk włośnicy, w których chorowało 1300 osób oraz 84 zachorowania pojedynczych osób. Źródłem zakażenia było mięso 91 świń i 34 dzików. W przypadku pojedynczych zachorowań, źródło zakażenia pozo-

Tabe l a II. Włośnica ludzi w Polsce w 1999 roku. Dane o chorych

Table II. Human trichinellosis in Poland in 1999. Number of cases by sex, age, urban/rural distribution, and course of disease

Województwo	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci do 14 lat	Miasto	Wieś	Liczba hospitalizowanych	Przebieg kliniczny
Kujawsko-pomorskie	59	111	18	2	186	135	poronny, lekki, średnio-ciężki
Lubuskie	3	8	1	1	11	8	poronny, lekki, średnio-ciężki
Mazowieckie	16	12	2	17	13	13	poronny, lekki, średnio-ciężki
Podlaskie	9	7	4	19	1	17	poronny, średnio-ciężki
Pomorskie	1	1	-	2	-	2	lekki
Warmińsko-mazurskie	2	1	3	-	6	3	lekki, średnio-ciężki
Zachodniopomorskie	2	2	1	-	5	2	poronny, średnio-ciężki
Razem	92	142	29	41	222	180	

Tabela III. Włośnica ludzi w Polsce w 1999 roku. Źródła zakażenia

Table III. Human trichinellosis in Poland in 1999. Kind of infected meat product

Województwo	Kwartał	Liczba				Zwierzę, którego mięso było źródłem zakażenia	Metoda badania poubojowego tuszy w kierunku włośni	Rodzaj wyrobu, który był przyczyną zakażenia	Miejsce wprowadzenia wyrobu do obrotu
		ognisk*	pojedynczych zachorowań	narażonych osób	chorych osób				
Kujawsko-pomorskie	II	1	-	22	10	dzik	nie badana	mięso, kiełbasa	wyrób własny
	II	1	-	5	2	brak danych	brak danych	mięso, wędliny	sklep spożywczy?
	IV	1	-	200	176	dzik	nie badana	kiełbasa	masarnia
Lubuskie	II	1	-	6	1	świnia	nie badana	mięso	wyrób własny
	II	-	1	-	1	brak danych	brak danych	tatar	sklep spożywczy
	IV	-	1	-	1	dzik	brak danych	mięso	brak danych
	IV	1	-	14	9	dzik	trichinoskopia ujemna	kiełbasa	wyrób własny
Mazowieckie	II	1	-	10	10	dzik	trichinoskopia ujemna	mięso, kiełbasa	wyrób własny
	III	1	-	22	17	dzik	trichinoskopia ujemna	mięso (szynka)	wyrób własny
	IV	1	-	7	3	brak danych	brak danych	mięso mielone	sklep spożywczy
Podlaskie	II	1	-	7	4	świnia	nie badana	mięso	wyrób własny
	IV	1	-	19	16	świnia	nie badana	kiełbasa	wyrób własny
Pomorskie	II	1	-	7	2	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
Warmińsko-mazurskie	III	1	-	6	6	świnia	nie badana	mięso, wędliny	wyrób własny
Zachodnio-pomorskie	IV	1	-	26	5	świnia	nie badana	mięso	wyrób własny
Razem		13	2	351	263				

* od dwóch zachorowań

stawało nie ustalone. W 26 przypadkach, w badaniu mięsa stanowiącego źródło zakażenia, wyniki trichinoskopii były ujemne.

D Seroka

TRICHINELLOSIS IN POLAND IN 1999

SUMMARY

The total 176 cases of trichinellosis in the north of Poland in kujawsko-pomorskie district were registered. The source of infection was probably the meat of boar, not tested for *trichinella spiralis*.

The presence of *Trichinella* endemic areas in the north-east part of the country still determines the necessity of careful meat survey against *Trichinella spiralis*.

Adres autorki:

Danuta Seroka
Zakład Epidemiologii Państwowego Zakładu Higieny
ul. Chocimska 24, 00-791 Warszawa